

Preporuka za borbu protiv diskriminacije i govora mržnje u izbornim kampanjama

Equinet, evropska mreža organa za ravnopravnost daje sljedeće preporuke:

Podsjećajući da su ravnopravnost i nediskriminacija osnov univerzalnog sistema ljudskih prava i osnovni principi i vrijednosti Evropske unije;

Priznajući da je pravo na ravnopravnost i slobodu od diskriminacije jedino pravo koje donose svih devet osnovnih ugovara o ljudskim pravima Ujedinjenih nacija i da je ono predmet obavezujućih propisa i dobro razvijene jurisprudencije na nivou Savjeta/Vijeća Evrope i Evropske unije;

Podsjećajući da organi za ravnopravnost kao nezavisne državne institucije uspostavljene širom Evrope radi promocije ravnopravnosti i borbe protiv diskriminacije i zlostavljanja takođe imaju mandat da se bave govorom mržnje;

Ponavljajući da su organi za ravnopravnost posvećeni promociji ravnopravnosti i nediskriminacije u svim sferama života;

Priznajući da je sloboda izražavanja najosnovnije ljudsko pravo i da se ono primjenjuje i odnosi ne samo na 'informacije' ili 'ideje' koje se s blagonaklonošću prihvataju ili smatraju neuvredljivima ili izazivaju ravnodušnost, nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili uz nemiravaju državu ili neki dio stanovništva, ali **podsjećajući** da sloboda izražavanja nije apsolutna i da je potrebno sprječiti govor mržnje definisan kao svi oblici izražavanja koji šire, podstiču, promovišu ili opravdavaju mržnju zasnovanu na netoleranciji;

Priznajući vezu između diskriminacije, uz nemiravanja i govora mržnje;

Primjećujući sa zabrinutošću izvještaje o sve većem broju izbornih kampanja u Evropi u kojima se traže žrtveni jaci ili se koristi diskriminatorni jezik ili govor mržnje protiv određenih grupa u društvu, često uz opravdanje da su to naprsto izrazi ličnog mišljenja ili čak briga za ljudska prava;

Priznajući da je diskriminacija, uz nemiravanje, govor mržnje i ideologije ili govor u izbornim kampanjama koji se zasnivaju na idejama ili teorijama o urođenoj superiornosti jedne grupe lica zbog njihovih ličnih karakteristika direktno i nužno suprotne demokratskim principima i da podrivaju osnovne vrijednosti demokratskih država i naših zajedničkih ustavnih tradicija.

Opšti princip ravnopravnosti

- 1** Nediskriminacija i težnja za stvarnom ravnopravnošću su temelji evropske demokratije i izborne kampanje su ogledni poligoni za posvećenost tim vrijednostima.
- 2** Ravnopravnost i nediskriminacija su zajednički minimum standarda i moraju ih poštovati svi i uвijek što znači i tokom izbornih kampanja.
- 3** Političke stranke i medijske kuće treba da razmotre mogućnost usvajanja ili davanja podrške kodeksu ponašanja u izbornim kampanjama koji bi obuhvatio politiku bavljenja diskriminacijom, uznemiravanjem i govorom mržnje.

Zabrana diskriminacije

- 4** Političke partije i kandidati, te ljudi koji s njima rade moraju se suzdržavati u svojim programima i kampanjama od korištenja diskriminatornog jezika ili predlaganja diskriminatornih politika i zakona i formulisanja ili podržavanja ideja ili teorija o superiornosti jedne grupe lica na osnovu njihove rase, etničkog porijekla, vjere, roda, dobi, seksualne orientacije, rodnog identiteta, invaliditeta, drugih zaštićenih ličnih karakteristika ili njihove kombinacije.
- 5** Medijske kuće prilikom praćenja izbornih kampanja moraju se suzdržavati u svojim programima i kampanjama od korištenja diskriminatornog jezika ili predlaganja diskriminatornih politika i zakona i formulisanja ili podržavanja ideja ili teorija o superiornosti jedne grupe lica na osnovu njihove rase, etničkog porijekla, vjere, roda, dobi, seksualne orientacije, rodnog identiteta, invaliditeta, drugih zaštićenih ličnih karakteristika ili njihove kombinacije. Izvođenje o takvim pitanjima i izjavama u izbornim kampanjama koji se smatra govorom mržnje treba vršiti odgovorno uz potrebna objašnjenja i uz kritička razmišljanja o kontekstu.

Gовор mržnje

- 6** Političke partije i kandidati, te ljudi koji s njima rade moraju se suzdržavati u svojim programima i kampanjama od korištenja ili podržavanja jezika koji se podvodi pod govor mržnje¹.
- 7** Medijske kuće prilikom praćenja izbornih kampanja moraju se suzdržavati od korištenja ili podržavanja govora mržnje. Izvođenje o jeziku u izbornim kampanjama koji se smatra govorom mržnje treba vršiti odgovorno uz potrebna objašnjenja i uz kritička razmišljanja o kontekstu.

Bavljenje osjetljivim temama²

- 8** Političke partije i kandidati, te ljudi koji s njima rade treba da se odgovorno i pravedno bave osjetljivim temama koje se odnose na grupe definisane zajedničkim zaštićenim ličnim karakteristikama da bi se izbjegla njihova stigmatizacija.
- 9** Medijske kuće prilikom praćenja izbornih kampanja treba da se odgovorno i pravedno bave osjetljivim temama koje se odnose na grupe definisane zajedničkim zaštićenim ličnim karakteristikama da bi se izbjegla njihova stigmatizacija. Izvođenje o takvim pitanjima i izjavama u izbornim kampanjama koji se smatra govorom mržnje treba vršiti odgovorno uz potrebna objašnjenja i uz kritička razmišljanja o kontekstu.

Ravnopravna zastupljenost na izbornim listama

- 10** Političke partije treba da razmotre mogućnost korištenja praksi i politika za postizanje reprezentativnosti na svim nivoima na svojim listama koja odražava raznolikost u društvu u slučaju da to nije postavljeno kao zakonska obaveza.

¹ Za potrebe ove preporuke govor mržnje je shvaćen prema definiciji koju donosi [Preporuka iz domena opšte politike br. 15 Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije o borbi protiv govora mržnje](#), kao zagovaranje u javnom kontekstu klevetanja, mržnje ili ocrnjivanje nekog lica ili grupe lica, motivisano "rasom"³, bojom, porijekлом, nacionalnim ili etničkim porijekлом, drugim ličnim karakteristikama, uvjerenjem, seksualnošću ili statusom.

² Za potrebe ove preporuke, osjetljiva tema je svaka tema koja se obično koristi u diskriminatornoj ili netolerantnoj retorici ili govoru mržnje protiv određenih grupa. U osjetljive teme spadaju, između ostalog, socijalne zaštitne mjere, socijalna zaštita, dodatak za nezaposlenost ili krivične statistike.

³ Kako sva ljudska bića pripadaju istoj vrsti, ECRI odbacuje teorije koje se zasnivaju na postojanju različitih rasa. Međutim, u ovoj Preporuci ECRI koristi ovaj pojam "rase", kako bi se obezbijedilo da lica koje su u pravilu i pogrešno percipiraju kao pripadnici druge rase ne budu isključena iz zaštite predviđene u Preporuci

Equinet je evropska mreža organa za ravnopravnost, organizacija članica koja okuplja 49 organa za ravnopravnost iz 36 evropskih zemalja, uključujući sve države članice EU. Nacionalni organi za ravnopravnost su javne organizacije koje pomažu žrtvama diskriminacije, prate i izvještavaju o pitanjima diskriminacije i doprinose svijesti o pravima i društvenom vrednovanju jednakosti. Zakonski se od njih traži da to učine u vezi s jednim, nekim ili svim razlozima diskriminacije koji su obuhvaćeni pravom Evropske unije (EU) - pol, rasu i etničku pripadnost, dob, seksualnu orientaciju, vjeru ili uvjerenje i invaliditet.

kontaktirajte nas:

www.equineteurope.org

info@equineteurope.org

facebook.com/equineteurope

@equineteurope

